

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžo/69/2016
Identifikačné číslo spisu: 1010201673
Dátum vydania rozhodnutia: 22.11.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1010201673.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členov senátu JUDr. Kataríny Benczovej a JUDr. Eriky Šobichovej, v právnej veci žalobcu: Z. nar.: XX.XX.XXXX, bytom Z., Z., zast.: Mgr Miroslav Šandrik, advokát, so sídlom Dunajská 4, Bratislava, proti žalovanému: Generálny štáb ozbrojených síl Slovenskej republiky, Náčelník Generálneho štábu ozbrojených síl Slovenskej republiky, so sídlom Kutuzovova 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu č. ŠbPO-76-48/2010 zo dňa 01. júla 2010, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/293/2010-44 zo dňa 10 novembra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/293/2010-44 zo dňa 10. novembra 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“) podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. k. ŠbPO-76-48/2010 zo dňa 01.07.2010, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené rozhodnutie riaditeľa personálneho úradu č. PÚ-10-3/2010-1 zo dňa 01.04.2010 (ďalej aj ako „prvostupňový orgán“ a „prvostupňové rozhodnutie“), ktorým nebola povolená obnova konania vo veci prepustenia žalobcu zo služobného pomeru. Prvostupňový orgán obnovu konania nepovolil z dôvodu, že nie sú splnené podmienky pre povolenie obnovy konania predpokladané zákonom v § 62 v spojení s § 63 Správneho poriadku, keď žalobca neosvedčil existenciu dôvodov, ktoré vyplývajú z ust. § 62 ods. 1 písm. a/ Správneho poriadku, ako to tvrdil v návrhu na obnovu konania zo dňa 08.03.2010 a taktiež neosvedčil zachovanie subjektívnej lehoty na podanie návrhu na obnovu konania podľa § 63 ods. 3 Správneho poriadku.

II.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku podrobne poukázal na priebeh predchádzajúceho správneho konania

a vecne súvisiacich súdnych konaní. Personálnym rozkazom ministra obrany SR č. 285 zo dňa 05.06.2008 bolo žalobcovi podľa § 60 ods. 2 písm. a/ zákona č. 346/2005 Z.z. o štátnej službe profesionálnych vojakov ozbrojených síl Slovenskej republiky (ďalej len „zákon č. 346/2005 Z.z.“) v súlade s § 60 ods. 1 písm. c/ tohto zákona ukončené dňom 14.06.2008 dočasné vyčlenenie na plnenie úloh organizačných zložiek Vojenského spravodajstva. Zároveň bolo žalobcovi podľa § 57 ods. 1, 6 uvedeného zákona dňom 15.06.2008 zmenené miesto výkonu štátnej služby s určením na výkon funkcie v pôsobnosti náčelníka Generálneho štábu ozbrojených síl SR. V odôvodnení personálneho rozkazu sa uvádza, že skončenie dočasného vyčlenenia žalobcu na plnenie úloh organizačnej zložky Vojenského spravodajstva a zmena miesta výkonu štátnej služby sa vykonáva v súlade s potrebami a záujmami Ministerstva obrany SR.

Dňa 13.06.2008 vydal riaditeľ personálneho úradu Personálny rozkaz č. 3300, ktorým žalobcu podľa § 62 ods. 1 písm. g/ zákona č. 346/2005 Z.z. zaradil dňom 15.06.2008 do zálohy pre prechodne nezaradených profesionálnych vojakov, a to z dôvodu skončenia dočasného vyčlenenia žalobcu na plnenie úloh organizačnej zložky Vojenského spravodajstva a s ohľadom na to, že súčasne nebolo rozhodnuté o jeho ustanovení do inej funkcie. Dňa 18.07.2007 bol so žalobcom vykonaný personálny pohovor, pri ktorom mu bolo navrhnuté obsadenie funkcie vedúceho staršieho práporčíka u ozbrojených síl SR s miestom výkonu štátnej služby Topoľčany. S ustanovením do navrhovanej funkcie a so zmenou miesta výkonu štátnej služby žalobca nesúhlasil. V personálnom návrhu na prepustenie žalobcu zo služobného pomeru zo dňa 08.09.2008 sa konštatuje, že v ozbrojených silách nie je pre žalobcu iná vhodná funkcia, ďalej, že žalobca nemá osvedčenie pre utajované skutočnosti podľa zákona č. 215/2004 Z.z. o ochrane utajovaných skutočností a spĺňa odbornú spôsobilosť len pre prácu u Vojenskej polície a zároveň, že netrvá na dodržaní lehoty na prepustenie podľa § 72 ods. 3, 4 zákona č. 346/2005 Z.z. a jeho služobný pomer skončí dňom 30.09.2008, pretože došlo k dohode medzi služobným úradom a žalobcom.

Personálnym rozkazom riaditeľa personálneho úradu č. 5182 zo dňa 08.09.2008 bol žalobca podľa § 72 ods. 1 písm. a/ a § 70 ods. 1 písm. h/ bod 5 zákona č. 346/2005 Z.z. prepustený zo služobného pomeru profesionálneho vojaka dňom 30.09.2008 s tým, že dôvodom skončenia služobného pomeru prepustením je skutočnosť, že pre žalobcu nie je v štátnej službe iná funkcia, do ktorej by mohol byť ustanovený a ide o profesionálneho vojaka, ktorému skončila lehota zaradenia do zálohy pre prechodne nezaradených profesionálnych vojakov podľa § 62 ods. 1 písm. g/ uvedeného zákona. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 08.09.2008.

Dňa 20.07.2009 bol personálnemu úradu ozbrojených síl SR doručený predchádzajúci žalobcov návrh na obnovu konania o jeho prepustení zo služobného pomeru profesionálneho vojaka ku dňu 30.09.2008. Svoj návrh žalobca odôvodnil tým, že začiatkom mesiaca jún 2009 sa dostal k informáciám, že v období od 15.06.2008 do 30.09.2008, teda v čase jeho zaradenia do zálohy pre prechodne nezaradených profesionálnych vojakov, boli voľné miesta profesionálnych vojakov u Vojenskej polície Bratislava, Prešov, Banská Bystrica, a to miesta profesionálnych vojakov, ktorí boli na misiách alebo v štruktúrach NATO. Napriek skutočnosti, že tieto miesta boli voľné a v návrhu na personálne opatrenie bola žalobcovi navrhovaná práca u Vojenskej polície, takáto práca mu nebola ponúknutá. Rozhodnutím č. p.: PÚ-15-127/2009 zo dňa 06.08.2009 personálny úrad ozbrojených síl SR nepovolil obnovu konania vo veci prepustenia žalobcu zo služobného pomeru profesionálneho vojaka, keď dospel k záveru, že nie sú splnené zákonné podmienky na nariadenie obnovy konania podľa § 62 ods. 1 písm. a/ Správneho poriadku. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, ktoré náčelník Generálneho štábu ozbrojených síl SR rozhodnutím č. ŠbPeM-127-35/2009 dňa 30.09.2009 zamietol a rozhodnutia riaditeľa personálneho úradu zo dňa 06.08.2009 potvrdil. Žalobou zo dňa 03.12.2009 v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 2S/242/2009 žiadal žalobca o preskúmanie rozhodnutia vo veci nepovolenia obnovy konania. Rozsudkom krajského súdu č. k. 2S 242/2009-141 zo dňa 13.11.2013 bola žaloba v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 6Sžo/29/2014 zo dňa 29.04.2015 právoplatne zamietnutá. Krajský súd v Bratislave v uvedenom rozsudku v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu konštatoval, že dôvody obnovy konania, uvádzané žalobcom nespĺňajú zákonné predpoklady dôvodov vymedzených v § 62 ods. 1 písm. a/ Správneho poriadku, nie sú kvalifikovanými

dôvodmi pre tento mimoriadny opravný prostriedok. Vo vzťahu k námietke žalobcu, že celé konanie vo veci jeho prepustenia bolo zavádzajúce a klamlivé, že v pôvodnom konaní o jeho prepustení zo služobného pomeru boli porušené základné zásady upravené Správnym poriadkom, čím boli porušené jeho procesné práva ako účastníka konania a že správny orgán mal alebo mohol mať v dobe vydania personálneho rozkazu ministra obrany č. 285/2008 vedomosť o nezákonne vydanom rozhodnutí, dospeli oba stupne súdov k záveru, že predmetný personálny rozkaz nie je takou skutočnosťou, ktorá by predstavovala dôvod pre obnovu konania.

III.

Predmetom súdneho prieskumu vo veci vedenej na krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 3S/293/2010 bolo konanie a rozhodovanie v správnom konaní začatom na základe návrhu na obnovu konania podľa § 62 ods. 1 písm. a/ Správneho poriadku podaného žalobcom dňa 08.03.2010, ktorého základným dôvodom bolo tvrdenie o nezákonnosti a nulite personálneho rozkazu č. 285, o ktorej právnej skutočnosti sa žalobca dozvedel v mesiaci január 2010 z rozsudkov najvyššieho súdu sp. zn. 1Sžo/186/2008 zo dňa 20.10.2009 a sp. zn. 1Sžo/254/2008 zo dňa 20.10.2009, i keď sa jednalo o rozhodnutia v konaniach vydané vo vzťahu k iným žalobcom. Ďalším dôvodom obnovy mala byť presne neurčená absencia náležitostí tohto personálneho rozkazu a tiež rozdielny postup zo strany ministra obrany vo vzťahu k rôznym príslušníkom pokiaľ ide o ukončenie vyčlenenia žalobcu.

O návrhu rozhodol Personálny úrad Liptovský Mikuláš dňa 01.04.2010 rozhodnutím o obnove konania č. p.: PÚ-10-/2010-I tak, že obnovu konania vo veci prepustenia žalobcu zo služobného pomeru profesionálneho vojaka z dôvodu podľa § 70 ods. 1 písm. h/ bod 5 Správneho poriadku, ukončeného právoplatným rozhodnutím personálnym rozkazom riaditeľa personálneho úradu č. 5182 z 08.09.2008, nepovolil, keď dospel ako prvostupňový orgán k záveru, že ani v danom prípade dôvody, ktoré uviedol žiadateľ v novom návrhu na obnovu konania, nie sú takými dôvodmi, ktoré spĺňajú požiadavky zákonnej dikcie uvedenej v § 62 ods. 1 písm. a/ Správneho poriadku, zároveň považoval návrh podaný po uplynutí zákonom stanovenej lehoty. Na odvolanie žalobcu rozhodol náčelník Generálneho štábu ozbrojených síl Slovenskej republiky dňa 01.07.2010 rozhodnutím č. k. ŠbPO-76-48/2010 tak, že odvolanie zamietol a ako vecne správne potvrdil prvostupňové rozhodnutie riaditeľa personálneho úradu zo dňa 01.04.2010. Plne sa stotožnil s právnym názorom o neosvedčení dôvodov pre povolenie obnovy konania v tých okolnostiach, ktoré žalobca označil v návrhu na obnovu konania. Pokiaľ ide o vyhodnotenie nesplnenia subjektívnej lehoty na podanie návrhu na obnovu konania žalovaný vyslovil, že lehota pre podanie návrhu na obnovu konania zachovaná bola.

Krajský súd vo svojom zamietajúcom rozsudku uviedol, že správne orgány oboch stupňov v konaní postupovali náležite v intenciách citovaných právnych noriem, vo veci si zadovážili dostatok skutkových podkladov relevantných pre vydanie rozhodnutia, riadne zistili skutočný stav a zo skutkových okolností vyvodili správny právny záver, ktorý v odôvodnení svojho rozhodnutia i náležite odôvodnili, vyporiadajúc sa s námietkami žalobcu ako účastníka správneho konania a v konaní sa nedopustili takej vady (vada správneho orgánu prvého stupňa v nesprávnom vyhodnotení začiatku plynutia subjektívnej lehoty bola odstránená žalovaným), ku ktorej by musel súd prihliadnuť z úradnej povinnosti a ktorá by mala za následok nezákonnosť ich rozhodnutia.

Zo skutkových zistení v danej veci je podľa krajského súdu zrejmé, že žalobcovi skončil služobný pomer profesionálneho vojaka prepustením z dôvodu uvedeného v § 70 ods. 1 písm. h/ bod 5 zákona č. 346/2005 Z.z. personálnym rozkazom riaditeľa personálneho úradu č. 5182 z 08.09.2008, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 08.09.2008. Žalobca podal návrh na obnovu konania z dôvodu v zmysle § 62 ods. 1 písm. a/ Správneho konania, a to, že vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, o ktorých sa dozvedel bližšie neurčeného dňa začiatkom januára 2010 (doplnené na pojednávaní dňa 10. novembra 2015), a ktoré majú podstatný vplyv na rozhodnutie o prepustení žalobcu zo služobného pomeru profesionálneho vojaka, za ktoré považuje rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžo/186/2008 zo dňa 20.10.2009 a sp. zn. 1Sžo/254/2008 zo dňa 20.10.2009 vo veci podania iných bývalých profesionálnych vojakov vyčlenených na plnenie úloh v zmysle § 60 zákona č. 346/2005 Z.z. na neplatnosť personálneho rozkazu ministra obrany o ukončení vyčlenenia podľa § 60 uvedeného

zákona a premiestnení do podriadenosti náčelníka Generálneho štábu ozbrojených síl podľa § 57 ods. 1 uvedeného zákona. Krajský súd uviedol, že z rozsudku sp. zn. 1Sžo/186/2008 vyplýva, že minister obrany nemal právomoc rozhodnúť o premiestnení (iného) žalobcu podľa ust. § 57 zákona č. 346/2005 Z.z., pretože podľa ods. 6 tohto ustanovenia táto patrila vedúcemu služobného úradu, z čoho možno vyvodíť, že rozhodnutie v tejto časti bolo vydané orgánom, ktorý na jeho vydanie nemal právomoc, a teda v tejto časti je nulité, na ktorú skutočnosť je potrebné prihliadnúť z úradnej povinnosti. Ďalej z rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 1Sžo/254/2008 vyplýva, že postavenie vedúceho služobného úradu mal vo vzťahu k žalobcovi v čase rozhodovania v zmysle § 6 ods. 2 písm. i/ zákona riaditeľ Vojenského obranného spravodajstva a riaditeľ Vojenskej spravodajskej služby, teda nie minister.

V prípade žalobcu bol personálny rozkaz č. 285 zo dňa 05.06.2008 vydaný ministrom obrany. Žalobca v návrhu na obnovu konania vytýkal, že rozhodnutie o premiestnení vydané v jeho prípade podľa § 57 ods. 1 a 6 zákona č. 346/2005 Z.z. v podobe personálneho rozkazu ministra obrany č. 285 zo dňa 05.06.2008 bolo vydané osobou, ktorá na toto nemala v zmysle zákona 346/2005 Z.z. právomoc, čo je konštatované a vyplýva z citovaných rozsudkov najvyššieho súdu, a preto toto rozhodnutie je nulité, načo je potrebné prihliadať z úradnej povinnosti. Ďalej žalobca ako dôvod obnovy konania uvádzal nezrozumiteľnosť, nejasnosť a nepresnosť tohto personálneho rozkazu oproti ostatným príslušníkom vojenskej polície, čím zdôrazňoval rozdielny „postup“ zo strany ministra obrany, ktorý vydával rozhodnutia podľa toho istého zákona č. 346/2005 Z.z.

K uvedenému krajský súd uviedol, že v konaní o povolenie obnovy konania sa posudzuje splnenie zákonom predpokladaných dôvodov na povolenie obnovy konania, sledujúc účel obnovy konania, a to odstrániť skutkové nedostatky pôvodného konania a rozhodnutia. V konaní o povolenie obnovy orgán príslušný na rozhodnutie nie je oprávnený posudzovať, či pôvodné rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom, keďže inštitútom nápravy nezákonného rozhodnutia sú oprané prostriedky - riadne alebo mimoriadne - odvolanie, resp. preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania (toto žalobca nevyužil). V preskúmvanej veci (preskúmanie konania o obnove) nemal dostatok právomoci preskúmať zrušenie rozkazu č. 285 v časti bodu 2, keďže predmetom súdneho prieskumu v danom prípade bolo rozhodnutie žalovaného o potvrdení rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa vo veci nepovolenia obnovy pôvodného konania vo veci prepustenia žalobcu zo služobného pomeru.

Žalobca žalobu v zásade odôvodnil tým, že tak žalovaný ako i správny orgán prvého stupňa nerešpektovali vo veci právny názor najvyššieho súdu vyslovený vo veciach pod sp. zn. 1Sžo/186/2008 a 1Sžo/254/2008 (rozsudky zo dňa 20.10.2009), tiež namietal bližšie nekonkretizovanú absenciu náležitosti personálneho rozkazu č. 285 a porušenie zásady v obdobných veciach obdobným spôsobom (rovnako bližšie vo vzťahu ku komu a presne v čom a s akým konkrétnym dôsledkom u žalobcu nekonkretizované).

Pokiaľ ide o otázku, či citované rozsudky najvyššieho súdu mohli byť tou skutočnosťou, ako to tvrdil žalobca, ktorá je kvalifikovaným dôvodom pre povolenie obnovy konania vo veci prepustenia žalobcu zo služobného pomeru profesionálneho vojaka (vykonané personálnym rozkazom riaditeľa personálneho úradu č. 5182 z 08.09.2008), k tomuto už právoplatne zaujal stanovisko Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý o svojom rozsudku vo sp. zn. 6Sžo/29/2014 (konanie vedené na KS v Bratislave pod sp. zn. 2S/242/2009, týkajúce sa tohto žalobcu) vyslovil záver, ktorý je i vzhľadom na totožnosť účastníkov konania a skutkové okolnosti vo veci žalobcu záväzný, a to, že žalobcom namietané rozsudky vo veci iných účastníkov nie sú takou skutočnosťou ako predpokladá § 60 ods. 1 písm. a/ Správneho poriadku. V zmieňovaných konaniach sa pritom jednalo o preskúmanie rozhodnutí o prepustení profesionálnych vojakov, v prejednávanej veci sa preskúmava rozhodnutie o nepovolení obnovy konania. Preto krajský súd námietky žalobcu vo vzťahu k existencii nulity právneho aktu, a to personálneho rozkazu ministra obrany č. 285 zo dňa 05.06.2008, neuznal ako dôvodné.

Pokiaľ žalobca namietal absenciu bližšie nekonkretizovaných náležitostí personálneho rozkazu č. 5281, krajský súd pripomenul, že mu neprináleží vyhľadávať za žalobcu vady rozhodnutia či postupu správneho orgánu, medze súdneho prieskumu určuje žalobca v žalobe podanej zákonom stanovenej

lehote a pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu musí súd vychádzať zo skutkového stavu, aký bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

Uplatnenie uvedených princípov súdneho prieskumu správnych rozhodnutí podľa piatej časti OSP v žalobcovom prípade podľa krajského súdu znamená, že súd mohol posudzovať existenciu len tých dôvodov obnovy konania o jeho prepustení zo služobného pomeru profesionálneho vojaka, ktoré žalobca uviedol jasne, konkrétne a určite vo svojom návrhu na obnovu konania, a to len v medziach žaloby a jej dôvodoch uplatnených v zákonnej lehote. Inak sa krajský súd plne stotožnil so záverom žalovaného k otázke zachovania lehôt na podanie návrhu na obnovu konania.

IV.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby najvyšší súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie náčelníka Generálneho štábu ozbrojených síl Slovenskej republiky č. ŠbPO-76-48/2010 zo dňa 01.07.2010 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Nesúhlasil s názorom krajského súdu a poukázal pritom na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5Sžo/50/2013 zo dňa 17.09.2013, podľa ktorého „sama nulitosť personálneho rozkazu ministra obrany z 31. júla 2006, č. V-39/2006 ako rozhodnutia podmieňujúceho všetky ďalšie právne úkony a práve akty urobené, resp. vydané voči žalobcovi náčelníkom GŠOS SR, nielen že je skutočnosťou odôvodňujúcou povolenie obnovy konania voči každému takému rozhodnutiu, je ako objektívna skutočnosť aj dôvodom na jej nariadenie.“ Dôvodil, že bez ohľadu na to, či existovali ďalšie skutočnosti, ktoré v návrhu na obnovu konania uvádzal a ktoré sú známe žalovanému z jeho činnosti, možno vysloviť záver, že podmienka obnovy konania predpokladaná v § 62 ods. 1 písm. a/ Správneho poriadku tu bola a správny orgán mal obnovu konania povoliť.

Pokiaľ ide o vymedzenie dôvodov žaloby, ktorým sa vyčíta nedostatočná presnosť, konkrétnosť, určitosť a zrozumiteľnosť, žalobca uviedol, že žiadal o prieskum právoplatného rozhodnutia o nepovolení obnovy konania, nakoľko správny orgán vychádzal pri svojom rozhodovaní z nesprávnych právnych záverov. Ide o závery hodnotenia splnenia zákonných predpokladov na povolenie obnovy konania. Zdôraznil, že v právnom štáte nemožno zhojiť zjavnú nezákonnosť poukazom na princíp právnej istoty a že jednou zo záruk právnej istoty vzťahov založených správnym rozhodnutím je záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia. Podľa žalobcu by v tomto zmysle mali správne orgány pri zistení zjavnej nezákonnosti postupovať tak, aby táto bola odstránená ak má správny orgán túto možnosť učiniť napr. obnovou konania. Pri obnove konania môže dôjsť k odstráneniu skutkových nedostatkov a vydaniu zákonného meritórneho rozhodnutia, ktoré nemôže nikto spochybňovať po nadobudnutí jeho právoplatnosti. Mal za to, že v tomto prípade správny orgán bráni povoleniu takejto obnovy konania hoci vie, že existujú rozhodnutia, ktoré vychádzajú z nezákonného postupu. V danom prípade je podľa žalobcu zrejmé, že bol vydaný nulitný akt, z ktorého správnosti vychádzali ďalšie rozhodnutia vydané v konaní, ktorého obnovy sa chce žalobca dovolať.

Ďalej žalobca uviedol, že prešiel do podriadenosti riaditeľa personálneho úradu rozkazom č. 285, kde mu minister obrany Slovenskej republiky zmenil miesto výkonu štátnej služby a zaradil ho do jeho podriadenosti. Tento rozkaz bol podľa žalobcu v časti 2 zrušený z dôvodu, že bol vydaný osobou, ktorá nemala na toto zákonom danú právomoc, a teda na takýto akt, ako aj na všetky rozhodnutia, ktoré z neho vychádzajú, by sa malo pozeráť ako na nulitné. Teda aj samotné zaradenie žalobcu do zálohy pre prechodne nezaradených profesionálnych vojakov a následné prepustenie zo služobného pomeru je neplatné, čo však súd nemôže hodnotiť, nakoľko preskúmava iba rozhodnutie napadnuté žalobou. Bez ohľadu na to by podľa žalobcu takáto skutočnosť mala byť podstatná pre vyslovenie právneho záveru odôvodňujúceho rozsudok. Mal za to, že zrušenie akéhokoľvek nulitného aktu nemôže mať len deklaratórny charakter. Všetky rozhodnutia vychádzajúce z takého nulitného aktu treba považovať za rozhodnutia trpiace vadou, pre ktorú môže byť ich správnosť spochybnená.

Záverom dôvodil, že keď má možnosť poukázať na nezákonnosť rozhodnutia formou obnovy konania,

táto možnosť mu je odnímaná s poukazom na to, že súd len preskúmava rozhodnutie správneho orgánu v čase jeho rozhodovania, pričom na zmeny rozhodujúcich skutkových zistení, ktoré nastali po vydaní napadnutého rozhodnutia nemožno prihliadať.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu súhlasil s napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Bratislave a s vysloveným právnym záverom sa stotožňoval.

V.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok upravujúci v zmysle § 1 písm. a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, a v zmysle § 1 písm. b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, bez nariadenia pojednávania, podľa § 250ja ods. 2 a § 214 OSP v spojení s § 246c ods.1 veta prvá OSP s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 22. novembra 2018 podľa § 156 ods.1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP.

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

V správnom súdnictve preskúmavajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 ods. 1 OSP).

Podľa § 57 ods. 1 zákona č. 346/2005 Z.z. (v znení účinnom v rozhodnom čase) profesionálnemu vojakovi možno, ak je to v záujme služobného úradu, zmeniť miesto výkonu štátnej služby.

Podľa § 57 ods. 6 zákona č. 346/2005 Z.z. (v znení účinnom v rozhodnom čase) profesionálneho vojaka premiestňuje vedúci služobného úradu.

Podľa § 60 ods. 1 písm. c/ zákona č. 346/2005 Z.z. (v znení účinnom v rozhodnom čase) profesionálneho vojaka možno dočasne vyčleniť na plnenie úloh organizačných zložiek Vojenského spravodajstva a Vojenskej polície.

Podľa § 60 ods. 2 písm. a/ zákona č. 346/2005 Z.z. (v znení účinnom v rozhodnom čase) minister rozhoduje o dočasnom vyčlenení profesionálneho vojaka a o skončení jeho dočasného vyčlenenia na ministerstvo, jeho úrady a zariadenia, na plnenie úloh organizačných zložiek Vojenského spravodajstva, Vojenskej polície, rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie v pôsobnosti ministerstva.

Podľa § 62 ods. 1 písm. g/ zákona č. 346/2005 Z.z. (v znení účinnom v rozhodnom čase) do zálohy pre prechodne nezaradených profesionálnych vojakov vedúci služobného úradu zaradí profesionálneho vojaka najviac na tri mesiace, ak skončilo jeho dočasné vyčlenenie a súčasne sa nerozhodlo o jeho ustanovení do inej funkcie alebo o prepustení zo služobného pomeru.

Podľa § 70 ods. 1 písm. h/ bod 5 zákona č. 346/2005 Z.z. (v znení účinnom v rozhodnom čase) služobný pomer profesionálneho vojaka sa skončí prepustením, ak nie je pre neho v štátnej službe iná funkcia, do ktorej by mohol byť ustanovený, a ide o profesionálneho vojaka, ktorému skončila sa lehota jeho zaradenia do zálohy pre prechodne nezaradených profesionálnych vojakov podľa § 62 ods. 1 písm. g/.

Podľa § 62 ods. 1 písm. a/ Správneho poriadku konanie pred správnym orgánom ukončené rozhodnutím, ktoré je právoplatné, sa na návrh účastníka konania obnoví, ak vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré mohli mať podstatný vplyv na rozhodnutie a nemohli sa v konaní uplatniť bez zavinenia účastníka konania.

Podľa § 63 ods. 1 Správneho poriadku obnovu konania povolí na návrh účastníka konania alebo nariadi správny orgán, ktorý vo veci rozhodol v poslednom stupni.

VI.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po oboznámení sa s obsahom a dôvodmi odvolania proti napadnutému rozsudku Krajského súdu v Bratislave, po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku a po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu, vychádzajúc z ustanovenia § 219 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku. Tieto závery spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním najvyšší súd stotožňuje v celom rozsahu, považujúc právne posúdenie veci krajským súdom za správne, a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty v prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku k námietkam žalobcu uvedených v odvolaní dopĺňa nasledovné:

Obnova konania sa svojou povahou zaraďuje medzi mimoriadne opravné prostriedky v správnom konaní. Nevyhnutnou podmienkou na uplatnenie tohto inštitútu je, že sa môže použiť iba voči právoplatným rozhodnutiam správnych orgánov. Predpokladom na uplatnenie obnovy konania je nezákonnosť právoplatného rozhodnutia správneho orgánu a existencia takých skutočností, ktoré spochybňujú správnosť, pravdivosť, spravodlivosť a objektivitu rozhodnutia a správneho konania. Obnovou konania je teda možné dosiahnuť nápravu nezákonných právoplatných správnych rozhodnutí vydaním nového rozhodnutia. Pri obnove konania ide teda o mimoriadny spôsob preskúmania právoplatných rozhodnutí správnych orgánov, ktorý sa uplatní vtedy, ak v ukončenom správnom konaní nebol náležitým spôsobom zistený skutočný stav veci. Keďže ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorý je odlišný napr. od odvolania ako riadneho opravného prostriedku, obnovy konania sa môže účastník konania dožadovať len z dôvodov uvedených v § 62 Správneho poriadku. Z ustanovenia § 62 ods. 1 písm. a/ Správneho poriadku vyplýva, že ak sa má obnova povoliť, dodatočne musia vyjsť najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, pričom musí ísť o také dôkazy, ktoré mohli mať podstatný vplyv na rozhodnutie a navyše sa nemohli v konaní uplatniť bez zavinenia účastníka konania. Nové skutočnosti a dôkazy musia byť také, že pre prejednaný prípad existovali už v čase správneho konania, ktoré sa navrhuje obnoviť.

V prejednávanej veci žalobca návrh na obnovu konania vo veci jeho prepustenia zo služobného pomeru (personálny rozkaz riaditeľa personálneho úradu č. 5182 zo dňa 08.09.2008) odôvodnil podľa § 62 ods. 1 písm. a/ Správneho poriadku tak, že základným dôvodom pre povolenie obnovy konania bolo zistenie nezákonnosti a nulity personálneho rozkazu ministra obrany SR č. 285 zo dňa 05.06.2008, ktorý predchádzal prepusteniu žalobcu zo služobného pomeru a ktorým bolo žalobcovi ako profesionálnemu

vojakovi ukončené vyčlenenie na plnenie úloh organizačných zložiek vojenského spravodajstva a zároveň, ktorým mu bolo zmenené miesto výkonu štátnej služby. O tejto nezákonnosti a nulite uvedeného personálneho rozkazu sa mal žalobca dozvedieť z rozsudkov najvyššieho súdu vydaných vo veciach s inými účastníkmi konania pod sp. zn. 1Sžo/186/2008 a sp. zn. 1Sžo/254/2008.

Personálny rozkaz č. 285 vydal minister obrany SR a okrem iného ním rozhodol aj o premiestnení žalobcu ako profesionálneho vojaka. Podľa § 57 ods. 6 zákona č. 346/2005 Z.z. v znení účinnom v čase premiestnenia žalobcu, t. j. vydania uvedeného personálneho rozkazu, profesionálneho vojaka bol oprávnený premiestniť vedúci služobného úradu, čiže nie minister, ktorý na to nemal zákonné splnomocnenie. Nedostatok právomoci správneho orgánu sa považuje za jeden z dôvodov, ktorý má za následok nulitu správneho aktu. Vo všeobecnosti nulita nastáva v dôsledku niektorých väd, ktoré spôsobujú, že o akte už vôbec nie je možné hovoriť. Právny poriadok nulitu správneho aktu a jej dôvody neupravuje, preto je v tejto súvislosti potrebné vychádzať z existujúcej judikatúry, ktorá spája nulitu správneho aktu predovšetkým s nedostatkom právneho základu, nedostatkom právomoci a pod. Nulita správneho aktu je samozrejme dôvodom na zrušenie takého aktu (rozhodnutia), ktoré vydal správny orgán bez zákonného oprávnenia. V tomto prípade sú však predmetom súdneho prieskumu rozhodnutia správnych orgánov vo veci návrhu na povolenie obnovy konania, preto odvolací súd podobne ako v rozhodnutí vydanom pod sp. zn. 6Sžo/29/2014 s tými istými účastníkmi konštatuje, že v konaní o povolenie obnovy konania sa posudzuje splnenie zákonom predpokladaných dôvodov na povolenie obnovy konania, sledujúc účel obnovy konania odstrániť skutkové nedostatky pôvodného konania a rozhodnutia. V konaní o povolenie obnovy správny orgán príslušný na rozhodnutie nie je oprávnený posudzovať, či pôvodné rozhodnutie alebo rozhodnutia boli vydané v súlade so zákonom, keďže inštitútom nápravy nezákonného rozhodnutia sú opravné prostriedky - riadne alebo mimoriadne, a to odvolanie, resp. preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania.

Na tomto mieste dáva odvolací súd do pozornosti zásadu, ktorá platila už v rímskom práve a podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. práva patria bdelym (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenie uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. To platí obdobne aj vo využívaní zákonným procesných ustanovení, vrátane možnosti podania opravných prostriedkov (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR vo veci pod sp. zn. 5Sžf/65/2011).

V zmysle uvedeného najvyšší súd uzatvára, že v prejednávanej veci povolenia obnovy konania vo veci prepustenia žalobcu zo služobného pomeru neboli dané dôvody na povolenie obnovy konania podľa § 62 ods. 1 písm. a/ Správneho poriadku, t. j. nevyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré mohli mať podstatný vplyv na rozhodnutie a nemohli sa v konaní uplatniť bez zavinenia účastníka konania. Nulita časti personálneho rozkazu ministra č. 285 takou novou skutočnosťou vo vzťahu k povoleniu obnovy konania vo veci prepustenia žalobcu zo služobného pomeru, t. j. vo veci personálneho rozkazu riaditeľa personálneho úradu č. 5182, podľa názoru najvyššieho súdu nie je. Podstatným dôvodom je predovšetkým to, že predmetom súdneho prieskumu v prejednávanej veci boli rozhodnutia správnych orgánov vo veci povolenia obnovy konania, nie vo veci prepustenia žalobcu zo služobného pomeru (na rozdiel od žalobcom poukazovaných rozhodnutí najvyššieho súdu). V tejto súvislosti je nutné dodať, že žalobca nielenže nevyužil možnosť súdneho prieskumu sporného personálneho rozkazu ministra č. 285, ale vzdal sa práva na riadny opravný prostriedok (odvolanie) aj proti samotnému rozhodnutiu o jeho prepustení zo služobného pomeru (personálny rozkaz č. 5182), čím nepriamo s týmto rozhodnutím vyslovil súhlas.

Dokonca aj keby súd považoval za dôvodné vyhodnocovať význam namietanej nulitnosti časti sporného personálneho rozkazu týkajúcej sa rozhodnutia o premiestnení žalobcu ako profesionálneho vojaka, musel by dospieť k záveru že v kontexte prejednávanej veci žalobca nepreukázal, že by skutočnosť, či za danej situácie rozhodoval vo veci premiestnenia minister obrany alebo vedúci úradu mala za daných okolností vplyv na rozhodnutie o jeho prepustení, teda nepreukázal splnenie zákonnej podmienky, že by

sa jednalo o skutočnosť, ktorá by mohla mať na rozhodnutie o prepustení podstatný vplyv. Zároveň je treba znova pripomenúť, že aj najvyšší súd sa stotožňuje so závermi uvádzaných vecne súvisiacich rozhodnutí vo veci žalobcu, že táto skutočnosť nespĺňa podmienky pre uznanie za „novú skutočnosť“.

Najvyšší súd konštatuje, že žalobca v odvolaní neuviedol také skutočnosti, ktoré by spochybňovali vecnú správnosť výroku rozsudku krajského súdu, ani také právne relevantné námietky, s ktorými by sa krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nebol dostatočne vysporiadal. Najvyšší súd tiež nezistil procesné vady, ktoré by samy o sebe boli dôvodom pre zrušenie rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave.

VII.

Keďže podľa názoru najvyššieho súdu krajský súd o otázkach, ktoré boli dôvodom podaného odvolania, nerozhodol svojvoľne a nezákonne a keďže najvyšší súd nezistil dôvod na zmenenie alebo zrušenie napadnutého rozsudku, považujúc jeho odôvodnenie za logické, jasné a zrozumiteľné a nezistil v tomto rozhodnutí žiaden rozpor so zákonom, rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, žalovanému náhrada trov konania neprináleží zo zákona.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.